

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **Honební společenstvo Stříbro**, se sídlem Dukelská ulice - Farma, Stříbro, zast. Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem, se sídlem Malá 6, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 17, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Pozemkový fond ČR**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2009, č. j. 8 Ca 416/2008 - 169,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Městský úřad Stříbro rozhodnutím ze dne 18. 7. 2003, č. j. 592/03-206/A5-ŽP, na základě návrhu žalobce uznal podle § 29 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen „zákon o myslivosti“), společenstevní honitbu Svojšín - pole. Toto rozhodnutí následně potvrdil Krajský úřad Plzeňského kraje rozhodnutím o odvolání ze dne 23. 9. 2003, č. j. ŽP/7196/03. Ministerstvo zemědělství však v mimo odvolacím řízení podle § 65 správního řádu z roku 1967 svým rozhodnutím ze dne 10. 6. 2004, č. j. 42705/03-7040/16230 změnilo rozhodnutí krajského úřadu tak, že se rozhodnutí Městského úřadu Stříbro ze dne 18. 7. 2003, č. j. 592/03-206/A5-ŽP, zrušuje a věc se vrací prvoinstančnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí Ministerstva zemědělství podal žalobce rozklad, který však ministr zemědělství rozhodnutím ze dne 11. 11. 2004, č. j. 31762/04-11000 zamítl a zrušující rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí o rozkladu ministr zemědělství uvedl, že krajský úřad rozhodnutí Městského úřadu Stříbro nepřezkoumal v celém rozsahu, nezabýval se jeho závažnějšími nedostatky a uznání honitby nebylo v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o myslivosti.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. 12. 2005, č. j. 8 Ca 20/2005 - 35, žalobu proti uvedenému rozhodnutí ministra zemědělství odmítl. V jeho odůvodnění uvedl, že rozhodnutí ministra zemědělství nic nezměnilo na veřejných subjektivních právech účastníků a podmínka zkrácení na jejich právech úkonem správního orgánu tak nebyla splněna. Podle závěru Městského soudu v Praze se tedy jedná o procesní rozhodnutí, a nikoliv o úkon ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 4. 2007, č. j. 3 As 25/2006 - 107, kasační stížnost proti napadenému usnesení Městského soudu v Praze jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud odkázal na své předchozí rozhodnutí ze dne 22. 10. 2003, č. j. 5 A 140/2002 - 34, od něhož neshledal důvod se odchýlit. Podle tohoto judikátu rozhodnutí, jímž bylo v rámci řízení o přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení podle § 65 správního řádu z roku 1967 zrušeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, není úkonem správního orgánu, kterým se mění, ruší či závazně určují práva nebo povinnosti žalobce ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Městský soud v Praze tedy podle závěru Nejvyššího správního soudu nepochybil, když v daném případě věc meritorně neprojednal.

Uvedené rozhodnutí o kasační stížnosti však k ústavní stížnosti stěžovatele zrušil Ústavní soud nálezem ze dne 19. 6. 2008, sp. zn. IV. ÚS 1882/07. V něm soudní orgán ochrany ústavnosti poukázal na rozsudek ze dne 21. 12. 2006, č. j. 6 As 49/2004 - 77, ve kterém jiný senát Nejvyššího správního soudu vyslovil právní názor odlišný od toho, který byl vysloven v nyní projednávané věci. Za této situace bylo zákonnou povinností Nejvyššího správního soudu postoupit předmětnou věc jeho rozšířenému senátu. Takto však postupováno nebylo, v důsledku čehož došlo podle závěru Ústavního soudu k porušení základního práva stěžovatele na zákonného soudce, které je zakotveno v ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Při opětovném rozhodování o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud poukázal na to, že k aplikaci ustanovení § 65 odst. 2 správního řádu z roku 1967 ve vztahu k ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. se již v mezidobí autoritativně vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém rozsudku ze dne 28. 8. 2007, č. j. 4 As 31/2006 - 73, v němž dospěl k závěru, že rozhodnutí správních orgánů, vydaná podle § 65 odst. 2 správního řádu z roku 1967, jimiž byla mimo odvolací řízení zrušena nebo změněna pravomocná rozhodnutí ve správním řízení, jsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s. a podléhají soudnímu přezkumu, neboť tato rozhodnutí zasahují do existujících hmotných práv fyzických nebo právnických osob, nabytých v původním pravomocně skončeném správním řízení. Tímto rozsudkem tedy rozšířený senát sjednotil odlišné názory na právní otázku, která je v dané věci posuzována, a proto je zapotřebí z něho vycházet. Na základě

něho tedy Nejvyšší správní soud v novém rozhodnutí o kasační stížnosti učinil závěr, že rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 11. 11. 2004, č. j. 31762/04-11000, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí vydané v mimo odvolacím řízení o zrušení pravomocného rozhodnutí o uznání honitby, podléhá soudnímu přezkumu, a proto odmítnutím žaloby došlo k nesprávnému postupu. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 10. 2008, č. j. 3 As 25/2006 - 134, napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V něm Městský soud v Praze vydal dne 23. 2. 2009 pod č. j. 8 Ca 416/2008 - 143, rozsudek, kterým žalobu proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 11. 11. 2004, č. j. 31762/04-11000, zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost.

Na výzvu soudu na zaplacení soudního poplatku žalobce podal žádost o osvobození od této poplatkové povinnosti, kterou odůvodnil tím, že mu v rámci tohoto řízení již bylo přiznáno osvobození od soudního poplatku a toto rozhodnutí by tak mělo být stále v platnosti. K další výzvě soudu pak žalobce předložil vyplněné potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, ve kterém uvedl, že má dluh ve výši 148 500 Kč za nájem honebních pozemků a ze zákona nemůže vyvíjet podnikatelskou činnost. Dále dodal přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2007, ve kterém uplatil výdaje v celkové výši 149 179 Kč a příjmy v celkové výši 147 723 Kč. Z jím předložené nepotvrzené rozvahy ke konci roku 2007 dále vyplývají aktiva ve výši 143 397,75 Kč a pasiva ve výši 144 853,48 Kč. V nepotvrzeném účetním hospodářském výsledku ke konci roku 2007, který žalobce rovněž předložil, se uvádějí náklady v celkové výši 149 179 Kč a výnosy v celkové výši 147 723,27 Kč. Konečně žalobce předložil výpis z bankovního účtu, na kterém byl ke dni 31. 3. 2009 evidován zůstatek ve výši 143 337 Kč.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 8. 6. 2009, č. j. 8 Ca 416/2008 - 169, žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků zamítl. V odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že zjišťoval finanční situaci žalobce v době rozhodování soudu a tu srovnal s výší soudního poplatku, přičemž vycházel z neúplných údajů, které žadatel poskytl. Na jejich základě pak byl učiněn závěr, že žalobce neprokázal své tvrzení o nedostatečnosti prostředků, a tudíž nemůže být osvobozen od soudních poplatků. Současný stav bankovního účtu totiž žalobci umožňuje soudní poplatek ve výši 3000 Kč zaplatit.

Také proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2009, č. j. 8 Ca 416/2008 - 169, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost. V ní namítl, že mu osvobození od soudních poplatků bylo v rámci tohoto řízení již v minulosti přiznáno, takže soud jej neměl svým postupem nutit k podání nové žádosti. Rovněž tak nebyly splněny předpoklady pro vydání nového rozhodnutí, neboť osvobození od soudních poplatků nebylo odňato. Navíc jeho majetková situace je stále stejná, takže i nadále mělo rozhodnutí o přiznání osvobození od soudních poplatků platit. Konečně pak není zřejmé, v čem měly být jím předložené podklady neúplné a proč nebyl vyzván k jejich doplnění, takže rozhodnutí soudu se jeví jako zcela nepředvídatelné a jeho vydáním byl poškozen na svých procesních právech.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v souladu s ustanoveními § 109 odst. 2 a 3 soudního řádu správního, podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Vlastním úvodem je zapotřebí poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, který je dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož „v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem.“ Tento judikát je odůvodněn tím, že „za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému, a vedlo by k popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv.“ S uvedeným závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje i v projednávané věci, v níž také nebyl soudní poplatek za kasační stížnost uhrazen. Tato skutečnost tedy nebrání projednání kasační stížnosti proti napadenému usnesení soudu prvního stupně o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, takže Nejvyšší správní soud se jí mohl meritorně zabývat.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že mu v rámci tohoto řízení již bylo osvobození od soudních poplatků v minulosti přiznáno, to dosud nebylo odňato, takže pro vydání napadeného usnesení nebyly splněny zákonné předpoklady. Toto stěžovatelovo tvrzení je možné podřadit pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení.

Z obsahu soudního spisu však vyplývá, že stěžovatel v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 11. 11. 2004, č. j. 31762/04-11000 soudní poplatek ve výši 2 000 Kč uhradil kolkovými známkami. To je zřejmé z jeho podání doručeného soudu prvního stupně dne 22. 2. 2005 a založeného na č. l. 18 a 19 soudního spisu. V řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2005, č. j. 8 Ca 20/2005 - 35, sice stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků, avšak tato žádost byla usnesením téhož soudu ze dne 16. 2. 2006, č. j. 8 Ca 20/2005 - 56 zamítnuta s tím, že kasační stížnost nemůže být zjevně úspěšná, neboť napadené rozhodnutí žalovaného je úkonem, který je vyloučen ze soudního přezkumu. Toto usnesení o nepřiznání osvobození od soudního poplatku sice Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 6. 2006, č. j. 3 As 26/2006 - 69, zrušil s tím, že správnost závěru o nepřípustnosti soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného musí být podrobena kasačnímu přezkumu a soudu prvního stupně nepřisluší rozhodnutí nadřízeného soudu předjímat. Nicméně Městský soud v Praze zamítl žádost o osvobození od soudních poplatků kvůli nepředložení požadovaných podkladů i dalším usnesením ze dne 11. 9. 2006, č. j. 8 Ca 20/2005 - 75, po jehož vydání již stěžovatel soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za kasační stížnost směřující proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2005, č. j. 8 Ca 20/2005 - 35, formou vylepení kolkových známek uhradil, jak vyplývá z podání založeném na č. l. 99 soudního spisu. Stěžovateli pak

nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků ani v dalším průběhu žalobního řízení či a v na něho navazujících řízeních o zmiňovaných kasačních stížnostech.

Lze tedy shrnout, že stěžovatel v dané věci nebyl osvobozen od soudních poplatků, takže podmínky řízení o jeho žádosti o přiznání osvobození od poplatkové povinnosti byly dány a řízení před soudem prvního stupně tak nebylo zmatečné. Případné stěžovatelovo osvobození od soudních poplatků v jiných věcech pak nemohlo být samo o sobě důvodem pro stejný postup i v nyní projednávané věci. V této souvislosti je možné odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88, dostupného na www.nssoud.cz, který dovodil, že „zásadu stejného rozhodování ve vztahu k těmto účastníkovi nelze vykládat absolutisticky. Na jedné straně stojí ústavní imperativ zákazu svévole a ústavním pořádkem chráněná důvěra adresáta rozhodnutí v to, že k němu bude soud přistupovat ve svých budoucích rozhodnutích konzistentně s tím, jak o něm rozhodoval v minulosti. Naproti tomu stojí v první řadě možná změna relevantních skutkových okolností, rozhodných pro aplikaci právní normy, která opodstatní rozhodnutí odlišné od rozhodnutí předchozího. Právě v případě posuzování žádostí o osvobození od soudních poplatků půjde pravidelně o rozhodování velmi citlivé na měnící se skutková východiska předložená žadatelem soudu. V neposlední řadě však není možno pominout ani esenciální předpoklad soudcovského rozhodování, totiž snahu každého jednotlivého soudce o nalezení správného výkladu práva. Na krajském soudu v takovémto případě leží požadavek snést dostatečné a přesvědčivé argumenty pro správnost jeho právního názoru.“ Jestliže tedy v nyní projednávané věci soud prvního stupně při rozhodování o žádosti o osvobození od soudních poplatků vycházel ze současných majetkových poměrů stěžovatele, pak mu nelze vytýkat, že nebral v úvahu eventuální přiznání osvobození od poplatkové povinnosti učiněná v jiných věcech na základě odlišných skutkových stavů.

Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. tedy v dané věci není dán.

Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal ani naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pod něhož lze podřadit stěžovatelovo tvrzení o neodůvodnění závěru soudu prvního stupně o neúplnosti předložených podkladů a o nevyzvání k jejich doplnění, neboť podle uvedeného zákonného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí krajského soudu nebo jiné vady řízení před soudem prvního stupně, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z celkového kontextu odůvodnění napadeného usnesení je totiž zřejmé, že zmínkou o neúplnosti stěžovatelem poskytnutých údajů soud prvního stupně vyjádřil to, že na základě nich nebylo možné žadateli osvobození od soudních poplatků přiznat. Městský soud v Praze totiž v odůvodnění napadeného usnesení výslovně uvedl, že na základě předložených podkladů dospěl k závěru, podle něhož stěžovatel neprokázal své tvrzení o nedostatečnosti prostředků, a proto nemohl být osvobozen od soudních poplatků. Uvedený závěr navíc soud prvního stupně opřel i o stav bankovního účtu žadatele, na němž byl vykázán zůstatek ve výši 143 337 Kč, z čehož dovodil, že stěžovatel je schopen soudní poplatek ve výši 3 000 Kč zaplatit. Výpis z bankovního účtu přitom oproti dokladům prokazujícím náklady a výdaje stěžovatele za rok 2007 odrážel jeho aktuální majetkové poměry, a proto Městskému soudu nelze vytýkat, že vycházel právě

z tohoto podkladu. Rovněž tak mu nelze vytknout, že se nezabýval neziskovou povahou honebních společenstev, na níž stěžovatel poukazoval v potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech. Honební společenstvo, kterým je i stěžovatel, totiž sice podle § 19 odst. 2 zákona o myslivosti nesmí vlastním jménem podnikat ani se účastnit na podnikání jiných osob, nicméně v tom se neliší od občanského sdružení, které rovněž nemůže vykonávat podnikatelskou činnost, jak vyplývá z ustanovení § 1 odst. 3 písm. b) a § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Přitom Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 5. 2008, č. j. 4 As 18/2008 - 32, který je rovněž přístupný na www.nssoud.cz, dovodil, že „*po občanském sdružení, hodlá-li být aktivně činným, lze požadovat, aby si materiální prostředky na svoji činnost (alespoň v základní a pro samotnou činnost nezbytné míře) zajistilo samo. Rezignuje-li sdružení na jejich zajištění, není možné odpovědnost za nevytvoření těchto prostředků bez dalšího převést na stát prostřednictvím osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.)*.“ Ze všech těchto důvodů tedy nelze závěr soudu prvního stupně o nesplnění zákonných podmínek pro přiznání osvobození od soudních poplatků považovat za nedostatečně odůvodněný.

Rovněž tak mu není možné vytýkat, že stěžovatele nevyzval k doplnění podkladů, které by podle § 36 odst. 3 věty první s. ř. s. prokazovaly, že nemá dostatečné prostředky pro zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. V již zmíněném rozhodnutí ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88, totiž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „*účastník řízení, který požádal o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), a který byl soudem řádně poučen (§ 36 odst. 1 s. ř. s.), je povinen uvést a prokázat veškeré skutečnosti rozhodné pro posouzení žádosti. Vyplýne-li z uvedených údajů či obsahu spisu, že jsou nevěrohodné, popř. neúplné, soud žádost zamítne*.“ V nevyžádání dalších podkladů prokazujících oprávněnost žádosti o přiznání osvobození od soudních poplatků tedy nelze spatřovat vadu řízení před soudem prvního stupně, která by měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně v souladu s ustanoveními § 120 a § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalovanému v něm náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně

senátu